

Elmar Əliyev⁵⁰**ANARIN "ADAMIN ADAMI" KOMEDIYASINDA KOMİK KONFLİKT VƏ XARAKTER**

M.F.Axundzadədən başlamış bu günümüzdək Azərbaycan ədəbiyyatında kifayət qədər dram əsərləri yazılmışdır. İstər böyük ictimai problemləri, istərsə də məişət həyatındaki nöqsanları, qüsurları açıb göstərmək, yumoristik, bəzən isə satirik-öldürücü gülüşlə bütün bu eybəcərlilikləri ifşa etmək üçün ədiblərimiz komediya janrının imkanlarından yeri gəldikcə yararlanmışlar. Təbii ki, ayri-ayrı dövrlərdə Azərbaycan cəmiyyətində, məişətində olan mənfiliklər, insanların münasibətlər sistemindəki neqativliklər də müxtəlif olmuşdur.

Keçən əsrin 60-ci illərində yenidən baş qaldıran milli oyanış, təbii ki, ədəbiyyadan da yan keçməmişdir. Hələ idealogiyanın tügən etdiyi illərdə yaranan, öz dövründəki qüsurları görməzlilikdən gələn, ancaq “tərifləyən və əl çalan” boz ədəbiyyatın yerini milli idealarla güclənən, yarandığı mühitin çatışmazlıqlarını açıb göstərən, mənfiliklərin tənqidindən çəkinimləşən gerçək ədəbiyyat tutmağa başlayır. Daim cəmiyyətimizi inkişafə doğru aparan gerçək ədəbiyyatımız altmışinci illərdə qismən müstəqillik qazandıqdan sonra öz tarixi missiyasını davam etdirməyə başlayır. İstər tarixən müxtəlif səbəblərdən ötrü ictimai ruhumuzda kök atmış mənəvi xəstəliklər, istərsə də çürük sovet təfəkkürünün cəmiyyətimizdə buraxdığı mənfi təsirlərdən dolayı həmin dövrdə tənqid olunası, satirik-yumoristik gülüşün hədəfinə tuş gələn qüsurlar kifayət qədər çox idi.

Yetmiş-səksəninci illərdə yaranan Azərbaycan ədəbiyyatında da bu təsir özünü, şübhəsiz, açıq-aydın göstərir. Milli ədəbiyyat mövzu, ideaca zənginləşir, o cümlədən dramaturgiya sürətlə inkişaf edir. İlyas Əfəndiyev, Bəxtiyar Vahabzadə, Elçin, İsi Məlikzadə və başqalarının bir-birindən maraqlı dram əsərlərinin meydana gəlməsi heç də təsadüfi sayıla bilməz. Anarın dramaturji yaradıcılığı da adlarını çəkdiyimiz ədəbi nəslin yaşadığı mühitdə intişar tapmış, dövrünün tələblərinə cavab verəcək səviyyədə inkişaf etmişdir. Ədəbi yaradıcılığla hekayə janrı ilə başlayan Anar, sözsüz, bədii nəsrin bir sira maraqlı örnəklərini yaratmışdır. Lakin nəşr yaradıcılığındakı yüksək səviyyəli əsərlər kifayətlənməmiş, qələmini həmçinin dramaturgiyada da sinamışdır. Yuxarıda qeyd etdiyimiz kimi cəmiyyət həyatımızda bir çox mənfi halların müşahidə edilməsi nə qədər arzu edilməz olsa da, bütün bunlar həm də yazılıclarımız üçün yeni mövzular demək idi. Yəziçi Anar da bu cür mövzu genişliyində yararlanmaya bilməzdi. Yaşadığı mühitdəki insanların sosial, mənəvi həyatlarında müşahidə edilən qüsurlar Anarın dərin yaradıcı nəzərində yayılmışdır və cəmiyyət həyatının bir çox mənfi tərəflərini komediyaları üçün başlıca mövzu olaraq seçmiş, bunların ifşasına çalışmışdır. Müəllifin komediyalarında daha çox mənəvi-əxlaqi problemlər, cəmiyyət həyatında sosial-siyasi ziddiyətlər və s. öz bədii təcəssümünü tapmışdır. Komik xarakterlərin yaradılması komediya janrında yazılan əsərlərdə başlıca tələblərdən biridir desək, yəqin ki, yanılmarıq. Həmçinin əsərdə komik konfliktin yaradılması bir-başa komik xarakterlərin iştirakı ilə baş tutur. “Bədii əsərdə xarakter konflikt vasitəsilə açılmaqla bərabər, özü onun kökünü, “təşkiledici” qüvvəsini təmsil edir.(6.89 s.). Anarın dramaturgiya yaradıcılığında komik konflikt və komik xarakterlərin yaradılması və bunların köməyi ilə cəmiyyət həyatının mənəvi eybəcərliliklərinin ifşası baxımından “adamin adamı” komediyası xüsusilə səciyyəvidir. Müəllifin bu əsərini “satirik komediya” adlandırması heç də təsadüfi deyil. Əsərlə yaxından tanış olduğumuzda burada kifayət qədər gülüş doğuran hadisələr, komik xarakterlər və onların arasında baş verən komik konfliktlərin şahidi oluruq. Qeyd etmək yerinə düşər ki, bu komediyada müəllifin “Molla Nəsirəddin-66” hekayələr silsiləsinin təsirini sezməmək mümkün deyil. Bu təsir obrazlara verilən adlarda, personajların düşdüyü komik vəziyyətlərdə, həmçinin əsərin dilində hiss edilməkdədir.

Komediyada İbiş İbişli, Fənd Fərəc, Nazlı Qəmzəli, Əhməd Biqəm, Fağır Bağır, Tərs Tahir, At Balaxanım və s. obrazlar iştirak edirlər. Adlарından göründüyü kimi müəllif hər bir obrazın xarakterinə, davranışın tərzinə uyğun ləqəb seçmişdir ki, bu da xarakterlərin açılmasına kömək edir, oxucunu hələ əsərin əvvəlində obrazların hadisələrin gələcək inkişafında necə bir davranış sərgiləyəcəklərinə dair müəyyən qədər məlumatlandırır. Hadisələr, əsasən, “Az.Yaz.Poz” idarəsində cərəyan edir. Bu idarənin nə məqsədlə fəaliyyət göstərdiyi, nə işə yaradığı məlum deyil və əsər boyu idarənin daha çox “fəaliyyətsizliyinə” şahid oluruq ki, bu da komiklik yaradır. İdarənin işçiləri arasında baş verən dava-dalaşlar, intriqalar konflikt yaradan başlıca amildir, lakin bu intriqaların, ziddiyətlərin özündə komiklik vardır. Əsərin əvvəlində katibə Xədicə ilə idarəyə gəlməkdə məqsədi hələ ki məlum olmayan Mərd Mazarov arasında baş verən anlaşmazlığın və bundan doğan ziddiyətin özündə komiklik yüksək səviyyədədir. Bir tərəfdən bu iki obrazın gülüş yaradan davranışları, danışıqlarından bəlli olan cılız maraq dairələri onların xarakterlərini açıb göstərir, digər tərəfdən mənasız mübahisələrlə komik konflikti meydana gatırır. Əsər boyu bu və ya digər obrazlar arasında yaranan bu cür konfliktlərin bir çox hallarda şahidi oluruq.

Komediyada ən çox tənqid olunan və tipik xarakter səviyyəsinə müəyyən qədər yüksələ bilən obraz idarənin müdürü İbiş İbişlidir. Daşıdığı vəzifə ilə savadı, bacarığı və mənəviyyatı arasında kəskin ziddiyət olan bu adamın davranışları, işçilərlə olan münasibəti əsərdə gülüş yaradan başlıca ünsürlərdən biridir. Bu obraz həm bir müdür kimi çox bacarıqsız, yaritmazdır, həm də xarakterə zəif, qətiyyətsiz adamdır. Öz idarəsindəki iclaslarda iştirakı lazım olduqda belə xeyli narahatlıq keçirir, hər hansı mövzu ilə bağlı səxsi fikir söyleməyi bacarmır, harasa məqalə təqdim etmək tələb olunanda bunu işçilərinin köməyi ilə edir. Lakin bu obrazı alçaldan ən başlıca keyfiyyəti isə özündən yuxarı vəziyəli şəxslərdən təsəvvür olunmaz dərəcədə ehtiyat etməsi, “day-day” olan istəlinən adamın qarşısında az qala kölə vəziyyətinə düşməsidir. Halbuki kiminsə yuxarı vəziyətdə işləyən adamı yoxdursa, sakit biridirsə, İbişli bu adamın qarşısında dərhal şirə dönür, bu cür adamların sözlərinə məhəl qoymur. Əsərin əvvəlində onun çox sakit, məzəlum biri olan işçi Fağır Bağıra olan münasibəti bunun bariz nümunəsidir. Demək olar ki, heç bir üstün keyfiyyətə malik olma-

yan İbiş İbişlini tərəkəmə təfəkkürlü Sovet məmurlarının ümumiləşmiş obrazı hesab etmək olar, lakin bu obrazı tipik xarakterdən daha çox komik xarakter kimi səciyyələndirmək doğru olar. Belə ki, müəllif əsərin ayrı-ayn epizodlarında obrazın səxsi keyfiyyətsizliklərinin bədii şəkildə təsvirinə daha çox diqqət ayırmışdır. Bunu İbişlinin öz işçiləri tərafından ələ salınanarkən, sadəlöv şəkildə bir çox şeyə aldanarkən, o cümlədən səxsi cəsarətsizlik və qorxaqlıq nümayiş etdirərkən görmək mümkündür. Həmçinin müxtəlif dramaturji vəziyyətlərdə bir tərəfəndən obrazın daxili dünyası daha da aydınlaşır, digər tərəfdən də onun yeni-yeni mənfi keyfiyyətləri ilə tanış olur, idarədə etdiyi qanunsuzluqlar, vəzifəsindən sui-istifadə hallarına şahid oluruq. Bu obrazın hər bir əməli onun çirkin daxili-mənəvi dünyasının üzə çıxmamasına şərait yaradır, onu daha da eybəcər hala salır, o cümlədən xarakterini komik ünsürlərə bəzəyir.

Komediyada ən az Müdir İbişli qədər təqnid olunan, mənəviyyatsızlığı ilə müdirini belə bir addım “qabaqlayan” obrazlardan biri “Az.Yaz.Poz” idarəsinin birinci müavini vəzifəsində çalışan Fənd Fərəcdir. Əsərdə hadisələrin inkişafında xüsusi rol oynayan bu obrazın fəaliyyəti heç də idarədə daşıdığı vəzifə ilə məhdudlaşdır, o başda müdir İbişli olmaqla işçilərə müxtəlif firıldaqlar gəlir, mənfəəti naminə ayrı-ayrı şəxsləri dolamaqla məşğuldur. Lakin İbişli obrazı ilə müqayisədə onu tamamilə komik obraz hesab etmək olmaz. Adından göründüyü kimi fəndgirlikdə ad çıxaran bu adamlı ən çox idarənin ikinci müavini Nazlı arasında ciddi konfliktlər yaşanır. Bu cür konfliktlərin yaranması qətiyyən nə onlar arasında əqidə fərqlinin olması, nə də xaraktercə birinin digərindən üstün olması ilə bağlı deyil, sif çirkin məqsədlərinə çatmaq yolunda bəzən bir-birlərinə mane olmaları ilə əlaqədardır. Lakin yeri gəldikdə, birgə hərəkət etməyi də bacarırlar və bu yolda insanları əl salmaqdan, onları alçaltmaqdan qətiyyən çəkinmirlər. Hər iki obraz bir-birlərinin bütün əyri işlərinə bələddirlər və lazımlı gəldikdə bundan təhdid vasitəsi kimi istifadə edirlər. Bu vəsiti ilə hər iki obrazın xarakterinin açılmasının şahidi oluruq, onların bütün mənəvi alçaqlığı gözlerimiz önungdə canlanır. Bu iki obraz müqayisə etsək, görəcəyik ki, hər ikisi alçaq təbiətli adamlar olsalar da, Fənd Fərəc daha güclü xarakter kimi nəzərə çarpir. Nazlı Qəmzəlinin Əli Əyrizadə ilə olan münasibətində daha çox aydınlaşan zəif xarakteri pul, vəzifə qarşısında alçalması və s. mənfilikləri Fənd Fərəclə müqayisədə bu obrazı daha da aşağı səviyyəyə endirir. Yuxarıda adını çəkdiyimiz Əli Əyrizadə “Az.Yaz.Poz” idarəsi ilə birbaşa əlaqəsi olmasa da, idarənin bir çox işçiləri kimi alçaq keyfiyyətli bir adamdır. Nazlinin və başqa işçilərin gözündə özünü böyük göstərməyə çalışsa da, əslin də o da özündən yüksək mövqeda dayanan “ağa”larının qarşısında kölə vəziyyətində dayanır. Obrazın nitq fərdiliyi həm xarakterinin açılmasında, həm də gülüş obyektiñə çevrilməsində mühüm rol oynayır. “Pul cirim səninçün” ifadəsində başqa bir şey bilməyən bu admanın xarakterini də elə bu ifadə açıq şəkildə göstərir. Nazlı ilə arasındaki dialoqda diqqət etsək, bunu daha aydın göra bilərik:

“Əli. Ölüb eləməmişəm ki... Pul cirim səninçün.

Nazlı. Ey, sən də elə bir kəlmə söz bilirsən, pul cirim, pul cirim. Tək pulnan iş getmire... Adamın gərək adımı olsun.

Əli. Pulnan iş getmir? Ay səni evinəcən. Ağız, nə danışırsan, ağız? Pul açan qapıları heç avtogen deşə bilməz” (1, s. 276). ·

Bu dialoq hər iki obrazın ister mənəviyyatının, isterse də təfəkkürünün çürükliyünün necə də aydın şəkildə bədii ifadəsidir! Qeyd edək ki, əsərdə öz cəzasına ən tez çatan şəxs Əli Əyrizadədir. “Əyri iş”lərinin üstü açıldıqdan sonra onun qolu qandallı həbsxanaya aparılmasını görürük və Əli Əyrizadəyə arxalanan Nazlı bu xəbəri eйтidikdə yazılıq bir görkəm alaraq çox “ağır durum”a düşür, bu vəziyyətdə heç kimdən əvvəlki kimi özünə qarşı lazımi hörmət və sayğını göra bilmir. Komediyada Əhməd Biqəm, Xoca Zıqqıq, Tərgəldi kimi komik xarakterlər də yaradılmışdır ki, bu obrazların da hər birinin özünəxəs mənfi, gülüş doğuran keyfiyyətləri, daha doğrusu keyfiyyətsizlikləri vardır. Əhməd Biqəm ilə Xoca Zıqqız həm xarakterlərindəki orta keyfiyyətlərə, həm də hadisələrin inkişafında oynadıqları rola görə, demək olar, eyni çəkiyə sahibdirlər, ancaq bu obrazları müqayisə etsək, Əhməd Biqəm daha yadda qalan surət kimi diqqətimizi çəkir. Əhməd Biqəm daim iċkili vəziyyətdə olan əhli-kefin biridir, heç bir məsuliyyət dərk etməyən bu adam ən ciddi epizodlarda belə şit zarafatların qalmır. Bunurla belə, bəzən zarafatlarında iş yoldaşlarının, hətta Müdir İbişlinin axmaq hərəkətlərinə qarşı istehza da sezilir, onların alçaq əməllərini zarafata salmaqla təqnid edir. Lakin ümumən götürsək, xarakterində komik ünsürlər daha üstün səviyyədədir. Xoca Zıqqıq isə avam, keçmişlə yaşayan, heç bir istək və arzusu nəzərə alınmayan yazılıq bir adamdır. Savadsız, avam biri olması maraqlarında, verdiyi aidiyyətsiz suallarda özünü daha qabarıq göstərir və sadəlövlüyü, usaqca davranışları ilə gülüş yaradır ki, təbii ki, bu da humoristik gülüşdür. “Adamın adımı” komediyasında danışıgi, hərəkətləri ilə gülünc vəziyyətlərə düşən komik surətlərdən biri də Tərgəldidir. Nazlı Qəmzəlinin qardaşı oğlu olan bu gəncin işi-peşəsi mənasız şeirlər yazmaq, yalançı filosofluq etməkdir. O, həyatda özünə heç bir mövqə qazana bilməyən, şöhrətpərəst, adabaz gənclərin ümumiləşmiş obrazıdır. Bir sıra məqamlarda bu obrazın dilindən yazdığı boş, məzmunsuz şeir nümunələri verilir ki, bu da obrazın özünü çox komik vəziyyətlərə salır, pafosla danışmağı, nitqində sünə rəsmiliyə yol verması onu daha da gülünc edir: “Tərgəldi. Madam ki, bu dinləyicilərin arzusudur, mən imkanım daxilində bu arzunu həyata keçirməyə çalışaram. (Pozada durub)

Suyu süzüb içənləri

Susuz qalıb susan gördüm.

Bulaqdan gen keçənləri

Laxta qanı qusan gördüm” (1, s. 283)

Tərgəldi obrazı komikliyi ilə yanaşı, həm də mənfeətpərəst, hər şeydən özünə xeyir güdən biri kimi yadda qalır, amma ki bu yolda atlığı addımlar, sərgilədiyi davranış onu daha da komikləşdirir, bir sözlə, iddiaları ilə real imkanları üst-üstə düşmür. Əsərin bir epizoduna diqqət etsək, bunu daha aydın şəkildə anlaya bilərik. Belə ki, Balaxanıma ev veriləcəyini eşidəndə bibisinin də təhrikli ilə ona eşq elan edir, halbuki onun məqsədi sif maddi maraq məsələsidir.

Cox gülməli səslənən, ottokən romantik sözlər uydurub güya qəlbini ona açmaq istəsə də, Balaxanımın kobud rəftarı qarşısında özünü itirir, nə edəcəyini bilmir və beləcə bir daha komik vəziyyət almış olur.

Komediyada iştirak edən komik xarakterlər, o cümlədən mənfi xüsusiyyətləri ilə daha artıq süslənən obrazlar haqqında müəyyən qədər danışdıq, lakin əsərdə iştirak edənlər bununla yekunlaşmur. Anar bu əsərində həm də Fağır Bağır, Süsən Sünbüll, Tərs Tahir, At Balaxanım kimi əks cəbhədə duran obrazlar da yaratmışdır. Baxmayaraq ki bu obrazların özündə də müəyyən qədər komik xarakter eizgiləri sezilir, amma İbişli, Fərəc, Nazlı və s. obrazlarla müqayisədə onlar daha nəcib xüsusiyyətlərə sahibdir. Hadisələrin əsas inkişaf xətti Fağır Bağır surəti üzərində qurulmuşdur. O, adından göründüyü kimi sakit təbiətli, kimsə ilə işi olmayan, faşır bir adamdır, idarədə Tahirlə Balaxanım istisna heç kim onu sayır, gərəksiz biri hesab edirlər. Bunun da əsas səbəbi yuxarı vəzifələrdə adamının olmamamışıdır. Lakin Fənd Fərəc tərəfindən uydurulan, güya Bağıru Xaspoldadov adlı yüksək vəzifədə çalışan dayisinin olması məsələsi ortaya çıxanda idarədə ona qarşı münasibət tamam dəyişir. Müdir İbişli başda olmaqla onu adam yerinə qoymayanlar Bağıra yüksək səviyyədə hörmət göstərməyə çalışırlar. Əksinə onunla yaxın dost olan Tahir, Balaxanım, nişanlısı Süsənin Bağıra münasibəti issa mənfi istiqamətdə dəyişir, çünki onun pula, vəzifəyə satıldığını çox alçaq bir hərəkət hesab edirlər. Əslində isə belə bir şey yoxdur və bu Fənd Fərəcin uydurmasıdır. Bu məsələnin üstü açılların bir daha iki cəbhədə dayanan insanların əqidə fərqi gözümüzənən qabarık şəkildə görünür. Tahir, Balaxanım, Süsən kimi müsbət ideallı obrazlar gözümüzdə daha da ucalır, digər cəbhədə olanlar isə rəzil duruma düşürlər.

Komediyada Tahir və Balaxanım obrazları kifayət qədər maraq doğurur. Əsər boyu kəskin konfliktlərin meydana gələsi birbaşa bu iki obrazın iştiraki ilə baş verir. Onlar başda müdird İbişli olmaqla Fərəc, Nazlı, Xədicə və başqalarının alçaq əməllərinə qarşı çıxır, hətta müdird İbişlinin nöqsanlarını belə üzüne vurmaqdan çəkinmirlər. Xüsusilə, Tahir xarakterə çox möhkəm adamdır, o bir sira adamların yüksək vəzifəli şəxslərin xidmətində kölə kimi dayanmalarına güllür, kimlərinə haqqı olmadan, sadəcə, "adam"ının sayəsində nələrəsa sahib olmaqlarına ciddi etiraz edir. Bu obrazı səciyyələndirən başqa bir xüsusiyyəti də vəzifədən gedən birini ittihəm etməyi özünə yaraşdırılmamışdır. Bütün bunlar obrazın nəcib keyfiyyətlərinin, bütöv səxsiyyət olmasının bariz nümunəsidir. Tahirlə eyni əqidədə olan Balaxanım da iş yoldaşlarının səmimiyyətsizliyinə, ikiyüzlülükünə, insanlara puluna, vəzifəsinə, "adam"ına görə qiymət vermələrinə heç cür dözə bilmir. Balaxanımla Əli Əyrizadə, Tərgəldi, Nazlı və s. arasında çox ciddi dramaturji konfliktlər yaşanır. Ona At Balaxanım deyilməsi də xarakterə çılğın, emosional, bir qədər də kobud olması ilə əlaqədardır. Mübahisə etdiyi adama ürəyindən keçəni deməkdən çəkinmir, rəqibini ağ yuyub qara sərər:

"Balaxanım. Özün ölüsen. İki gözünü bir desikdən çıxardaram sənin, şalvarını çıxardaram sənin" (1, s. 281).

Tahirlə Balaxanım sağlam əqidəli, yüksək mənəvi keyfiyyətlərə sahib xarakterə malik olsalar da, bəzən onların da danışığında, davranışında komik ünsürlər özünü göstərir. Komediyada nə bu iki obraz, nə də başqaları yüksək xarakter səviyyəsinə qalxa bilmirlər. Görünür, müəllif əsərdə qarşısına başlıca olaraq komik xarakterlər yaratmaq məqsədi qoymuşdur. Qeyd edək ki, Anar əsərin sonluğunu elə getirir ki, burada həm yazıçı tendensiyası aydın hiss edilir, həm də gələcək barədə ümidi ləri özünü göstərir. Sonda Balaxanım, Tahir, Bağır və Süsənin yaz paltarında, İbişli, Fərəc, Nazlı, Xədicə və başqalarının qış geyimində təsvir edilməsi böyük simvolik məna daşıyır. Yüksək amallar, nəcib keyfiyyətlərə yiyələnən gənc nəsil köhnəlmış Sovet təfəkküründən yavaş-yavaş uzaqlaşır və işıqli gələcəyə doğru addimlayır. Əsərin həm başlangıcında, həm də sonunda xorun dilindən verilən şeir parçalarında kəskin ziddiyət vardır. Belə ki, əvvəldə "adamin hər yerdə gərək adımı olsun" fikrinin əksinə olaraq xorun dilindən bu sözlər verilir:

"Adamin adımı onun özüdür
Bir ikisi deyil, mini yüzüdür.
Hər bir gözə dimdik baxan gözüdür
Arif ol, dayıva arxalanma çox" (1, s. 330).

Ədəbiyyat

- Anar. Adamin adımı (nəşr və dram əsərləri), Bakı, Azərbaycan Dövlət Nəşriyyatı, 1977, 503 s.
- Anar. Molla Nəsimiyyət-66, Bakı, "Gönclik" nəşriyyatı, 1970, 347 sah.
- Anar. Seçilmiş əsərləri, iki cildlər, I, II cildlər, Bakı, Azərbaycan Dövlət Nəşriyyatı, 1988, 400 s. 352 sah.
- Azərbaycan sovet ədəbiyyatı, Bakı. "Maarif" nəşriyyatı, 1988, 543 sah.
- Cəfərov Nizami. Anar, Bakı, "AzAtom" nəşriyyatı, 2004, 44 sah.
- Çingiz Hüseynov. "Həyatı və qondarma konfliktlər", "Literaturniy Azerbaydjan", 6-ci nömrə, 1958.
- Mir Cəlal, Pənah Xəlilov. Ədəbiyyatstınlığın əsərləri. Bakı: Çəşioğlu, 2005
- Rafiq Yusifoglu. Ədəbiyyatstınlığın əsərləri, Bakı, 2009.

Açar sözlər: Anar, komediya, konflikt, xarakter, komik obrazlılıq

Keywords: Anar, comedy, conflict, character, comic imagery

Ключевые слова: Анар, комедия, конфликт, персонаж, юмористическая образность

Summary

In the comedy "Man of Man" comic is noticeable at a high level. Very original comic characters have been created here. Through such characters, the author was able to masterfully create a comic conflict in comedy. It is safe to say that the problem of comic conflict and character has found its artistic solution in the work.

Резюме

В комедии «Мужчина из Человека» комичность заметна на высоком уровне. Здесь созданы очень оригинальные юмористические персонажи. Благодаря таким персонажам автору удалось мастерски создать комедийный конфликт в комедии. Можно с уверенностью сказать, что проблема комического конфликта и персонажа нашла свое художественное решение в произведении

RƏYÇİ: dos. L.Ələkbərova